

METODICKÝ LIST LEKCE

Oblast IV	Hledání informací + prezentace informací
Název lekce	Valašsko ve zdrojích
Cíle lekce (znalosti, dovednosti, postoje)	<ul style="list-style-type: none"> • ukážeme různé zdroje, kde čerpat informace o Valašsku • naučíme je tyto zdroje používat • ukážeme, jak dané téma lákavě prezentovat • děti prezentují nalezené informace
Cílová skupina (věk, charakteristiky)	5. ročník základní školy
Časová dotace	90 minut
Osnova (průběh) lekce	<ul style="list-style-type: none"> • Definujeme téma a cíle lekce: Jak hledat INFORMACE Jak nalezené informace lákavě a zajímavě prezentovat • Dle prezentace v Power Point (Příloha č. 1) seznámíme děti, jak hledat efektivně informace, jaké používat zdroje a jaké jsou možnosti vyhledávání. 15 min • Praktická, interaktivní ukázka prezentace nalezených informací o Valašsku (viz Prezentace v Power Point (Příloha č. 2) a seznámení děti se zásadami správné prezentace (rétorika). 15 min • Samostatná práce dětí ve skupinách <p>4.1. Děti rozdělíme do tří skupin. Každá skupina dostane konkrétní téma. První skupina: Vsetínský zámek, druhá skupina: Vánoce na Valašsku, třetí skupina: Jan Karafiát.</p> <p>4.2. Děti hledají informace k danému tématu.</p>

Mají k dispozici počítač, používají internetové vyhledávače, hledají v katalogu knihovny, nalezenou knihu jdou spolu s lektorem najít do regionálního oddělení knihovny. 25 min

- Každá skupina dostane flipchart a má za úkol vytvořit na něj koláž informací, které získaly a zvolit nějakou zajímavou formu prezentace svého tématu. Lektori dětem pomáhají, radí, jak mohou prezentaci zpestřit např. čtenou ukázkou, obrázkem aj. Pomáhají v hledání na internetu i v katalogu MVK. 20 min
- Děti prezentují svou práci. 10 min
- Lektori spolu s dětmi hodnotí prezentace. 5 min

**Metody práce
(forma výuky)**

Metody vyhledávání a zásady správné tvorby prezentace

Materiál

Připravené prezentace k daným tématům, materiály o Valašsku, flipcharty, fixy, papíry.

Modifikace

Lekce se dá použít na jakékoliv jiné téma. Je možné vybrat i další regiony (CZ/SK).

**Reflexe a
doporučení**

Dané téma je obsáhlé, ideální je součinnost dvou lektorů

Poznámky

Zpracoval: Otakar Hošek, duben 2014

Přílohy:

Příloha č. 1 – Valašsko, seznamte se, prosím! (Power Point prezentace)

Příloha č. 2 - Valašsko – místo, ve kterém žiji (Power Point prezentace)

VALAŠSKO místo, ve kterém žiji

(Možno vytvořit i na slovenský region)

Příloha č. 2

• Vedle nadpisu použít ilustrační
obrázek Valaška

Zpracovali: Otakar Hošek, květen 2014

Tvorba prezentace – nesmím zapomenout na:

- Komu bude prezentace směřována a koho chci oslovit
- Zvolím si osnovou
- Volím vhodné obrázky doplňující text
- Volím stručné a výstižné výrazy
- Mluvím uvolněně a klidně
- Na závěr shrnu prezentaci pár slovy

OBSAH

Vedle „OBSAH“ použít jedno ilustrační foto
valašské dřevěnice v krajině

1. Krajina Valaška
2. Historie Valaška
3. Tradice a obyčjeje na Valašku
4. Osobnosti Valaška
5. Turistické zajímavosti na Valašku

KRAJINA

- Poutavá krajina ....ano - ne
- Odkud – kam
- Hornatá – rovinatá
- Zelená – málo zelená
- Vhodná – nevhodná pro dovolenou
- Turisticky zajímavá - nezajímavá
- Atraktivní – neatraktivní

MAPA VALAŠSKA A JEHO SOUSEDNÍCH REGIONŮ

Zde použít doprostřed grafické znázornění (mapku) Valaška a jeho sousedních regionů .....

HISTORIE VALAŠSKA

- „My jsme Valaši, jedna rodina, valašské hory sú naša otcina...“
- Původ Valachů byl ještě donedávna obestřen roušskou tajemství .....
- O krajině, v níž jsme se narodili, bychom měli vědět co nejvíce
- Valašská kolonizace po roce 1500

Valašský kroj

Zde do čtyř kvadrantů vložit ilustrační fotografie - valašský kroj / dívka v kroji / pár v kroji / detail valašského kroje

TRADICE A OBYČEJE NA VALAŠSKU

- První písemné zmínky o tradicích a lidové kultuře na Valašsku
- Ženský a mužský kroj
- Speciality valašské kuchyně
- Valašský kroj nebyl tak zdobený a honosný jako hanácký nebo slovácký, byl pohodlnější, jednodušší a prostší. Právě ta prostota, jednoduchost a kombinace barev jej dělala a dělá krásným

Na Valašsku nebyl kroj všude stejný a v určitých prvcích se lišil

LIDOVÉ TRADICE A ZVYKY

- Advent a vánoce
- Nový rok
- Svátek Tří Králů
- Masopust
- 40ti denní postní období
- Pašije
- Velikonoce
- 1.máj

TRADIČNÍ SPECIALITY VALAŠSKÉ..... nejenom KUCHYNĚ

- Valašská kyselica
- Frgály – přes 200 let stará historie..
- Bramborové placky
- Slivovice – čistý, ušlechtilý
destilát...od roku 1835 císařským
patentem oficiálně povolený pálit
doma...

SPECIALITY VALAŠSKÉ .....

KUCHYNĚ

*Zde do čtyř kvadrantů vložit ilustrační fotografie např. –
kyselice / frgál / slivovice / švestky (povidla) nebo jiné.....*

OSOBNOSTI VALAŠSKA

- Josef Sousedík
- Matouš Václavek
- Dušan Sámó Jurkovič
- Záviš Kalandra
- Jarmila Šuláková

OSOBNOSTI SOUVISEJÍCÍ SE SLOVENSKEM

🌿 J. Kalinčiak

🌿 L. Mňačko

🌿 J. Viček

🌿 H. Mičkalová

🌿 A další

TURISTICKÉ ATRAKTIVITY VALAŠSKA

Pod nadpis Turistické atraktivity Valašska vložit dvě ilustrační fotografie - lidová architektura / rozhledna (cykloturista nebo jiné.)

🌿 Lidová architektura a církevní památky

🌿 Rozhledny aneb Valašsko z výšky

🌿 Cykloturistický ráj

🌿 Koupání a osvěžení

🌿 Příroda a pěší turistika

🌿 Zima na Valašsku

URŽOVÁNÍ LIDOVÝCH TRADIC NA VALAŠSKU

🌿 Mapování dějin Valašska a života jeho lidu se od roku 1925 věnuje Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

🌿 Valašština – tradiční valašské nářečí

🌿 Masopustní občůžky masek na vesnicích

🌿 Velkonoční tradice v rožnovském skanzenu, na Soláni a ve vesnicích kolem

🌿 Velikonoce a Vánoce v IC Vsetín

🌿 Spolek pro zachování valašských tradic

🌿 Mikroprojekt Kulturní dědictví Soláně a jeho okolí

🌿 Soubory lidových písní a tanců – ve Vsetíně např. Jasénka, Vsacan

🌿 Dětské folkloristické soubory

🌿 Cimbálové muziky

🌿 Folklorní festivaly – Vsetínský krpec...

🌿 Muzeum regionu Valašsko

Na závěr: Valašský recept na životní pohodu

🌿 *Vezme se dvanáct měsíců, pořádně se očistí od veškeré zlomyslnosti, nedůvěry a závisti.*

🌿 *Každý měsíc se rozkrájí na třicet, nebo jednatřicet dílů, takže zásoba vystačí na celý rok. Potom se každý den upraví tak, že se vezme jedna porce důvěry, jedna dávka opravdového přátelství, dvě dávky dobré nálady, přidají se tři vrchovaté lžíce optimismu, čajová lžička snášenlivosti, zrnko trpělivosti a špetka taktu. – Všechno se bohatě zalije láskou. Taktο připraveno se ozdobí kytičkou pozornosti a podává se s milým úsměvem a dobrým přátelským slovem.*